

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету МЄВ
Микола ПАЛІНЧАК /
«30» 06 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.10 Прикладна лінгвістика
Освітня програма	«Прикладна лінгвістика»
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі» для здобувачів вищої освіти галузі знань **03 Гуманітарні науки**, Спеціальність **035 Філологія** спеціалізація **035.10 Прикладна лінгвістика** освітньої програми «Прикладна лінгвістика».

Розробник:

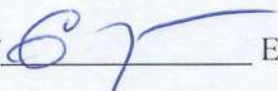
Венжинович Наталія Федорівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри прикладної лінгвістики ДВНЗ «УжНУ».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри прикладної лінгвістики протокол № 8 від «30» червня 2023р.

Завідувач кафедри Полюжин М.М.

Схвалено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин

протокол № 10 від «29» червня » 2023р.

Голова науково-методичної комісії Ерфан С.А.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 36 самостійної роботи студента – 54	1	1
	Лекції:	
	20	6
	Практичні (семінарські):	
	16	4
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	54	80

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі» є підготовка здобувачів освіти другого (магістерського) рівня до виконання обов'язків викладача мовознавчих дисциплін в галузі вищої освіти, проведення науково-пошукової роботи, керівництва дослідницькою роботою здобувачів освіти, організації навчально-виховного процесу найефективнішими формами, найдоцільнішими методами та прийомами навчання на сучасному етапі.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК03).
- Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК06).
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК08).
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК10).
- Здатність проведення досліджень на належному рівні (ЗК11).
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність) Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК12).
- Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах (ФК01).
- Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки (ФК03).
- Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань (ФК06).
- Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень (ФК07)
- Здатність застосовувати інноваційні технології та різноманітні комп'ютерні програми у викладацькій діяльності, уміння розробляти навчальні плани та використовувати їх у конкретних умовах викладання (ФК10).
- Здатність аналізувати граматичні та лексичні трансформації, що виникають у перекладі з англійської та німецької мов і залежно від цього правильно вибирати перекладацьку стратегію (ФК11).
- Здатність організовувати навчально-педагогічну взаємодію зі студентами для виконання завдань навчально-виховної діяльності (ФК13).
- Здатність застосовувати методи та прийоми наукового спілкування іноземною мовою (здійснення комунікативно навчальної функції) (ФК17).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Методика викладання у вищій школі» не потребує попереднього вивчення компонентів освітньої програми.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Прикладна лінгвістика» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Упевнено володіє державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентує результати досліджень державною та іноземною	РН02

мовами.	
Застосовує сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.	PH 03
Аналізує, порівнює і класифікує різні напрями і школи в лінгвістиці.	PH07
Доступно й аргументовано пояснює сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.	PH 13
Планує, організовує, здійснює і презентує дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.	PH17
Уміє застосовувати інноваційні технології та новітні комп'ютерні програми у викладацькій діяльності.	PH 20
Знає і розуміє методику викладання іноземних мов для ефективної педагогічної діяльності.	PH 21

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після вивчення дисципліни «**Методика викладання у вищій школі**»

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Упевнено оволодів державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентував результати досліджень державною та іноземною мовами.	PH 2,
Застосував сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.	PH 3,
Доступно й аргументовано пояснював сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.	PH 13
Планував, організовував, здійснював і презентував дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.	PH 17
Застосовував інноваційні технології та новітні комп'ютерні програми у викладацькій діяльності.	PH 20

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- виконання письмових завдань;
- відповіді на семінарських заняттях;
- виконання індивідуальних завдань з демонстрацією практичних навичок;
- аналітичні звіти, реферати;
- розв'язування ситуативних задач;

- співбесіда за результатами самостійної роботи;
- тести;
- залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: **виконання письмових завдань, виступи на практичних заняттях.**

Форма модульного контролю: **відповідь на теоретичні питання, тестування**

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

Загальна оцінка за один змістовий модуль складається з оцінок за результатами поточного модульного контролю та письмового тестування (табл. 5.2, 5.3).

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Презентаційні матеріали	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4			
10	10	10	10	10	50	100

Таблиця 5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Презентаційні матеріали	Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8			
10	10	10	10	10	50	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	8	42	8	42
Презентація	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Поточне оцінювання проводиться під час практичних занять. Оцінка складається з оцінок за відповіді на практичних заняттях (1-10 балів за кожну відповідь), Відповіді на два теоретичні питання (1-5 балів на кожне питання), оцінок за тестовий контроль (1-10 балів), за участь в обговоренні виступів та презентаційних матеріалів (1-10) балів. Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання – **50** балів (табл.5.4).

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль проводиться шляхом аналізу показників поточної успішності та написання письмової модульної контрольної роботи, яка складається з вирішення тестових завдань та теоретичних питань. Оцінювання модульної контрольної роботи проводиться за 50-бальною шкалою: два теоретичні питання по 10 балів, тестові завдання кожне по 3 бали. Пропонується 10 варіантів тестів по 10 питань в кожному варіанті. Всього 100 тестових завдань. На кожне питання дається 5 варіантів відповідей. Правильними можуть бути від однієї до 4 відповідей. За допомогою письмової модульної контрольної роботи оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою від 0 до 50 балів. До цієї оцінки додається оцінка за модульне поточне оцінювання від 0 до 50 балів. Разом від 0 до 100 балів.

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модульна контрольна робота 1		Модульна контрольна робота 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)		
Теоретичні питання	2	20	2	20
Тести закритого типу з 5 варіантами відповідей; кількість правильних відповідей варіюється	10	30	10	30
Разом		50		50

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Шкала ECTS	Диференційована шкала	Недиференційована шкала	Мінімальний бал – максимальний бал
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре		82-89
C	Добре		74-81
D	Задовільно		64-73
E	Задовільно		60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F	Незадовільно		0-34

За результатами модульного контролю визначається підсумкова рейтингова оцінка. Оцінка за іспит визначається залежно від рейтингового балу. Загальна кількість балів, яку може здобути студент, – 100 балів. Вони досягаються шляхом сумування результатів оцінок за всі види робіт. Здобуті бали переводяться також в оцінку за чотирибальною національною шкалою.

Оцінку «відмінно» (90-100 балів, A) заслуговує здобувач, який усебічно, системно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і

факти, виявляючи особистісну позицію; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку «**добре**» (82-89 балів, **B**) – заслуговує здобувач, який повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.

Оцінку «**добре**» (74-81 бал, **C**) заслуговує здобувач, який у загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою.

Оцінку «**задовільно**» (64-73 бали, **D**) – заслуговує здобувач, який знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його в майбутній професії; виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку «**задовільно**» (60-63 бали, **E**) – заслуговує здобувач, який володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання й використання його в майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка «**незадовільно**» (35-59 балів, **FX**) – виставляється здобувачу, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку «**незадовільно**» (35 балів, **F**) – виставляється здобувачу, який володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення цієї дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи здобувача упродовж семестру.

До складання заліку допускаються здобувачі вищої освіти, у яких підсумкова модульна оцінка за семестр становить не менше 35 балів і, яким зараховано всі види робіт за цей семестр.

Здобувач вищої освіти, підсумкова рейтингова оцінка якого складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний покращити її до початку підсумкового семестрового контролю під час чергування викладачів на кафедрі у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету. Інакше здобувач не допускається до складання іспиту і в нього виникає академічна заборгованість.

Залік із навчальної дисципліни здобувач вищої освіти може не складати, якщо він успішно пройшов усі модульні контролю та його влаштовує підсумкова модульна оцінка. Здобувачі вищої освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить від 35 до 59, залік складають обов'язково. Здобувач освіти може підвищити на заліку рейтинговий бал, при цьому, за результатами складання заліку оцінка не може бути менша за підсумкову оцінку, яку він отримав за результатами модульних контролів.

Залік проходить в усній формі. На залік виносяться теоретичні, практичні завдання в обсязі навчального матеріалу. Оцінювання результатів навчання на заліку здійснюється за 100-бальною шкалою. Оцінка за залік заноситься у відомість обліку успішності.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Навчальний процес у вищій школі

Тема 1. Методика навчання як наука і навчальна дисципліна.

Загальні питання методики навчання мовознавчих дисциплін як галузі сучасної педагогічної науки. Об'єкт, предмет методики навчання у вищій школі. Підходи до навчання у вищій школі. Закономірності, принципи методики у вищій школі. Зв'язок методики навчання мовознавчих дисциплін із суміжними науками. Зміст і структура курсу. Методи наукового дослідження.

Тема 2. Історія розвитку методики навчання у вищій школі

Основні етапи становлення й розвитку методики навчання мовознавчих дисциплін у закладах освіти. Особливості становлення й розвитку методики викладання мовознавчих дисциплін у вищій школі наприкінці XIX-30-рр. XX століття. Розвиток методики викладання мовознавчих дисциплін у 40 – 60-і роки XX століття. Розвиток методики навчання мовознавчих дисциплін у 70–90-і рр. XX століття. Внесок у вітчизняну педагогічну науку К. Ушинського, Г. Ващенко, С. Чавдарова, В. Сухомлинського, О. Біляєва. Розвиток методики навчання мовознавчих дисциплін у вищих навчальних закладах на сучасному етапі.

Тема 3. Організація навчального (освітнього) процесу

Особливості організації навчального процесу. Навчальний план як документ, що визначає графік навчального процесу, перелік, послідовність та час вивчення навчальних дисциплін, форми навчальних занять та терміни їх проведення, а також форми проведення підсумкового контролю. Призначення навчальних програм з мовознавчих дисциплін, особливості їх побудови. Аналіз змісту навчальних планів, програм, підручників, посібників.

Тема 4. Новітні педагогічні технології

Понятійні ознаки дефініції “технологія”. Сучасні педагогічні технології. Класифікації технологій. Сутність та основні категорії проблемного навчання. Модульно-рейтингова система навчання. Особливості використання педагогічних технологій у системі професійної підготовки магістра.

Тема 5. Форми навчання й контролю. Лекція як традиційна форма навчання

Форми аудиторної роботи зі студентами: лекції, практичні, лабораторні заняття, спецкурси, спецсемінари. Значення лекції в навчально-виховному процесі. Класифікації лекцій. Вимоги до лекції. Використання засобів навчання під час лекцій.

Модуль 2. Організація науково-педагогічної діяльності у вищій школі

Тема 6. Засоби навчання у вищій школі

Роль та місце засобів навчання в педагогічному процесі вищої школи. Методика використання підручників, посібників, довідкових, лексикографічних видань. Особливості дистанційного навчання у вищій школі. Електронний підручник як засіб навчання нового покоління. Лінгводидактичні можливості мережевого сервісу. Новітні технології навчання у вищій школі. Блоги, подкасти, методика їх застосування в освітньому процесі.

Тема 7. Організація діяльності здобувачів освіти під час проходження педагогічної практики

Роль практики у формуванні професійної компетентності здобувачів вищої освіти-філологів. Види практик. Зміст і мета педагогічної практики здобувачів освіти різних рівнів. Своєрідність проходження педпрактики у профільній школі.

Тема 8. Організація контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у вищій школі.

Поняття про контроль. Функції контролю. Принципи контролю. Види і форми контролю. Особливості тестового контролю. Види тестових завдань. Переваги і недоліки тестових завдань. Кредитно-накопичувальна система оцінювання.

Тема 9. Організація дослідницької діяльності здобувачів освіти у вищій школі

Поняття про науково-дослідницьку роботу студентів. Значення дослідницької роботи у формуванні майбутніх фахівців. Напрями наукової роботи. Види магістрантських наукових робіт. Методи

дослідження.

Тема 10. Організація самостійної роботи здобувачів освіти у вищій школі

Поняття про самостійну роботу. Функції викладача в організації самостійної роботи студентів. Класифікації типів і видів самостійної роботи. Організація самостійної роботи з науково-навчальними текстами. Робота майбутнього фахівця з книгою.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		Л	П	с.р.		л	п	с.р.
1-й семестр				1-й семестр				
МОДУЛЬ 1. НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС У ВИЩІЙ ШКОЛІ								
Тема 1. Методика навчання у вищій школі як наука і навчальна дисципліна.	8	2	1	5	9	1	-	8
Тема 2. Історія розвитку методики навчання у вищій школі	8	2	1	5	8	-	-	8
Тема 3. Організація навчального (освітнього) процесу	9	2	2	5	9	1	-	8
Тема 4. Новітні педагогічні технології.	10	2	2	6	10	1	1	8
Тема 5. Форми навчання й контролю. Лекція як традиційна форма навчання.	10	2	2	6	10	1	1	8
Разом за модулем 1	45	10	8	27	46	4	2	40
МОДУЛЬ 2. Організація діяльності закладів вищої школи								
Тема 6. Засоби навчання у вищій школі.	8	2	2	6	9	1	-	8
Тема 7. Організація діяльності здобувачів освіти під час проходження педагогічної практики	9	2	1	6	9	-	1	8
Тема 8. Організація контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в закладах вищої освіти.	9	2	1	6	9	1	-	8
Тема 9. Організація дослідницької діяльності здобувачів освіти в закладах вищої освіти.	10	2	2	6	8	-	-	8
Тема 10. Організація самостійної роботи студентів		2	2	3	9	-	1	8
Разом за модулем 2	45	10	8	27	44	2	2	40
Усього годин	90	20	16	54	90	4	6	80

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
Модуль 1.			
1	<p>Методика навчання як наука і навчальна дисципліна. Загальні питання методики навчання мовознавчих дисциплін як галузі сучасної педагогічної науки. Об'єкт, предмет методики навчання у вищій школі. Підходи до навчання у вищій школі. Закономірності, принципи методики у вищій школі. Зв'язок методики навчання мовознавчих дисциплін із суміжними науками. Зміст і структура курсу. Методи наукового дослідження.</p> <p>Історія розвитку методики навчання у вищій школі Основні етапи становлення й розвитку методики навчання мовознавчих дисциплін у закладах освіти. Особливості становлення й розвитку методики викладання мовознавчих дисциплін у вищій школі наприкінці XIX-30-рр. XX століття. Розвиток методики викладання мовознавчих дисциплін у 40 – 60-і роки XX століття. Розвиток методики навчання мовознавчих дисциплін у 70–90-і рр. XX століття. Внесок у вітчизняну педагогічну науку К. Ушинського, Г. Ващенко, С. Чавдарова, В. Сухомлинського, О. Біляєва. Розвиток методики навчання мовознавчих дисциплін у вищих навчальних закладах на сучасному етапі.</p>	2	-
2	<p>Організація навчального (освітнього) процесу Особливості організації навчального процесу. Навчальний план як документ, що визначає графік навчального процесу, перелік, послідовність та час вивчення навчальних дисциплін, форми навчальних занять та терміни їх проведення, а також форми проведення підсумкового контролю. Призначення навчальних програм з мовознавчих дисциплін, особливості їх побудови. Аналіз змісту навчальних планів, програм, підручників, посібників.</p>	2	-
3	<p>Новітні педагогічні технології Понятійні ознаки дефініції “технологія”. Сучасні педагогічні технології. Класифікації технологій. Сутність та основні категорії проблемного навчання. Модульно-рейтингова система навчання. Особливості використання педагогічних технологій у системі професійної підготовки магістра.</p>	2	1
4	<p>Форми навчання й контролю. Лекція як традиційна форма навчання Форми аудиторної роботи зі студентами: лекції, практичні, лабораторні заняття, спецкурси, спецсемінари. Значення лекцій в навчально-виховному процесі. Класифікації лекцій. Вимоги до лекцій. Використання засобів навчання під час лекцій.</p>	2	1
	МКР № 1		
Модуль 2.			
5	<p>Засоби навчання у вищій школі Роль та місце засобів навчання в педагогічному процесі вищої школи. Методика використання підручників, посібників, довідкових, лексикографічних видань. Особливості дистанційного навчання у вищій школі. Електронний</p>	2	

	підручник як засіб навчання нового покоління. Лінгводидактичні можливості мережевого сервісу. Новітні технології навчання у вищій школі. Блоги, подкасти, методика їх застосування в освітньому процесі.		
6	Організація діяльності здобувачів освіти під час проходження педагогічної практики Роль практики у формуванні професійної компетентності здобувачів вищої освіти-філологів. Види практик. Зміст і мета педагогічної практики здобувачів освіти різних рівнів. Своєрідність проходження педпрактики у профільній школі. Організація контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у вищій школі. Поняття про контроль. Функції контролю. Принципи контролю. Види і форми контролю. Особливості тестового контролю. Види тестових завдань. Переваги і недоліки тестових завдань. Кредитно-накопичувальна система оцінювання.	2	
7	Організація дослідницької діяльності здобувачів освіти у вищій школі Поняття про науково-дослідницьку роботу студентів. Значення дослідницької роботи у формуванні майбутніх фахівців. Напрями наукової роботи. Види магістрантських наукових робіт. Методи дослідження.	2	1
8	Організація самостійної роботи здобувачів освіти у вищій школі Поняття про самостійну роботу. Функції викладача в організації самостійної роботи студентів. Класифікації типів і видів самостійної роботи. Організація самостійної роботи з науково-навчальними текстами. Робота майбутнього фахівця з книгою.	2	1
	МКР № 2		
	Разом	16	4

6.4. Самостійна робота

№ п.п	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
Модуль 1.			
1.	методика навчання мовознавчих дисциплін як наука і навчальна дисципліна. Концепції методики навчання у вищій школі. Професійна компетентність педагога. Методика і педагогіка. Методика і психологія та психолінгвістика. Методика і соціологія. Методика і країнознавство.	5	8
2.	Історія розвитку методики навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі Традиційні вітчизняні школи методики навчання у вищій школі. Сучасні школи методики навчання у закладах вищої освіти. Визначні педагогічно-новатори вищої школи в Україні та за кордоном.	5	8
3.	Організація навчального (освітнього) процесу Система навчання у вищій школі з позицій системного підходу. Класифікація підходів до навчання у закладах вищої освіти: комунікативно-діяльнісний підхід, компетентнісний підхід, рефлексивний підхід, культурологічний підхід, рівневий підхід, професійно орієнтований підхід.	5	8

4.	Новітні педагогічні технології та методи Класифікація методів навчання.: свідомі методи, прямі методи, усний метод Гарольда Пальмера, аудіолінгвальний метод, аудіовізуальний метод, комбіновані методи. Метод навчання читання Майкла Уеста. Комунікативно-ігровий метод навчання. Технології програмованого навчання. Технології інтенсивного навчання. Драматико-педагогічні технології. «Мовчазні технології». Технологія повної фізичної реакції. «Тандем-технологія».	6	8
5.	Форми навчання. Лекція як традиційна форма навчання Форми аудиторної роботи зі студентами: лекції, практичні, лабораторні заняття, спецкурси, спецсемінари. Значення лекції в навчально-виховному процесі.. Різновиди лекцій. Види практичних занять. Види роботи на спецкурсах і спецсемінарах.	6	8
	Разом за модуль №1	27	40
Модуль 2.			
6.	Засоби навчання у вищій школі. Навчально-методичний комплекс і його функції. Склад навчально-методичного комплексу. Характеристика основних компонентів навчально-методичного комплексу. Критерії аналізу та оцінювання навчально-методичних комплексів.	6	8
7.	Організація діяльності здобувачів освіти під час проходження педагогічної практики. Планування навчального процесу. Конспект лекції, конспект практичного заняття. Методика формування мовних компетентностей. Методика формування мовленнєвих компетентностей. Методика формування лінгвосоціокультурної компетентності.	6	8
8.	Організація контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у вищій школі. Використання засобів навчання під час лекцій. Особливості комунікативного контролю. Функції контролю. Види контролю та оцінювання. Вимоги до контролю. Засоби контролю. Форми контролю.	6	8
9.	Організація дослідницької діяльності здобувачів освіти у вищій школі. Формування навичок відбору та систематизації наукової літератури. Формування умінь відбирати емпіричний матеріал. Систематизація відібраного матеріалу. Оприлюднення результатів дослідження на наукових семінарах, конференціях. Умінь провадити прилюдний захист свого наукового дослідження.	6	8
10.	Організація самостійної роботи здобувачів освіти у вищій школі. Сучасні різновиди самостійної роботи. Класифікація різновидів самостійної роботи. Форми здійснення самостійної роботи. Психолого-педагогічні аспекти організації самостійної роботи студентів.	3	8
	Разом за модуль №2	27	40
	Усього:	54	80

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби: офісні додатки, електронне навчання в середовищі Moodle, сайт електронного навчання УжНУ (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>), Google Meet.

Обладнання: персональний комп'ютер, мультимедійний проектор, інтерактивна дошка.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Venzhynovych N., Poluzhyn M., Banyoi V., Kharkivska O. (2021). Means of Foreign Language Teaching during Covid-19 Pandemic in Ukraine. *Arab World English Journal (AWEJ) Special Issue on Covid 19 Challenges* (1) 95-106.
2. Методика викладання мовознавчих дисциплін у закладах освіти : навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) освітньої програми «Українська мова і література» / Уклад.: Н.Ф. Венжинович, І.Я. Філак. Ужгород, 2023. 86 с.
3. Кайдалова Л. Г., Науменко Н.В. Методика викладання у вищій школі: методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів вищої освіти. Харків, 2021.
4. Кулик І.В. Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача: методичні рекомендації. Івано-Франківськ: НАІР, 2021. 66 с.
5. Стинська В., Прокопів Л. Інноваційні методики викладання дисциплін у ЗВО в процесі магістерської підготовки. *Гірська школа українських Карпат*. 2020. № 22. С. 145 – 150. 43.
6. Стинська В. Моделювання професійної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти. *Нові технології навчання*. 2020. Вип. 94. С. 321–326.
7. Стинська В., Ящишин З., Янків О., Стинський В. Використання цифрових освітніх платформ у процесі підготовки майбутніх викладачів ЗВО. *Молодь і ринок*. 2021. № 5–6 (191 – 192). С. 21–25.
8. Стинська В., Прокопів Л., Серман Л. «Soft skills» у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. *Гірська школа українських Карпат*. 2021. № 24. С. 100–104.
9. Стинська В., Ящишин З., Кліщ І. Компетентнісний підхід у вищій професійній освіті України. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2021. Вип. 79. Том 2. С. 139–142.
10. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ, 2022. 180 с.
11. Якимова Л.М. Методика викладання фахових дисциплін у ЗВО: опорний конспект лекцій у схемах і таблицях : навч. посібник. Чернівці: Технодрук, 2019. 177 с.
12. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навч.-метод. посіб. [За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів] / Авт. кол.: Стинська В.В., Прокопів Л.М., Завгородня Т.К., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. Івано–Франківськ, 2021. 430 с.
13. Вітвицька С. С., Андрійчук Н. М. Основи педагогіки вищої школи / *Fundamentals of Higher School Pedagogy*: Білінгвальний навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. 2-ге вид. перероб і доп. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2019. 312 с.
14. Rusyn H., Stynska V., Matsuk L., Korostelova Y., Stetsyk S. Efficiency of the project method in the development of professional competencies in future teachers. *Revista de la universidad del Zulia*. 3ª época. Año 12. N° 35, 2021. P. 303–321.
15. Stynska V., Kondur O. Strategies of professional preparation of the competitive specialist in the conditions of information environment. *Contemporary technologies in the educational process: monografia*. Publishing House of Katowice School of Technology. 2020. С. 75–81.

Допоміжна література:

16. Каплінський В.В. 20 Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник /В.В. Каплінський. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
17. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика. Підручник. За ред.: Бігич О.Б., Борисенко Н.Ф., Борецької Г.Е. та ін. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.

18. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посібник. Київ: Академвидав, 2004 .
19. Киричок І. Педагогічне спілкування у діяльності вчителя : [навч.-метод. посібник]. Ніжин, 2008. 391 с.
20. Нагаєв В.М., Портян М.О. Н 16 Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. / В.М.Нагаєв, М.О. Портян. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Харків: Стильна типографія, 2018. 289 с.
21. Нікітіна А. В. Текст. Педагогічний дискурс : [метод. рекоменд. до вивчення курсу для магістрантів філологічного факультету]. Луганськ, 2006. 27 с.
22. Організація та методика проведення науково-педагогічних досліджень студентами вищих навчальних закладів / Кол. авт. : М. І. Соловей, Є. С. Спіцин, К. К. Потапенко та ін. Київ, 2004.
23. Остапенко Н. М. Теорія і практика формування лінгводидактичних компетентностей у студентів філологічних факультетів ВНЗ. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю., 2008. 330 с.
24. Педагогіка вищої школи : [навч. посібник] / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова та ін. ; за ред. З. Н. Курлянд. 2-ге вид., перероб і доп. Київ: Знання, 2005. 399 с.
25. Пентилюк М. І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : зб. статей. Київ: Ленвіт, 2011. 256 с.
26. Симоненко Т. В. Теорія і практика формування професійної мовнокомунікативної компетенції студентів філологічних факультетів [монографія] Черкаси : Видавець Вовчок О. Ю., 2006. 328 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Сайт УжНУ URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/>
2. Репозитарій УжНУ URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>
3. Наукова бібліотека УжНУ URL: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/#myCarousel>
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
5. НУШ URL: <https://nus.org.ua/>
6. Avoiding Plagiarism, Self-plagiarism, and Other Questionable Writing Practices: A Guide to Ethical Writing. URL: <https://ori.hhs.gov/avoiding-plagiarism-self-plagiarism-and-other-questionable-writing-practices-guide-ethical-writing>
7. Understanding and Avoiding Plagiarism. URL: <https://ctl.yale.edu/writing/using-sources/understanding-and-avoiding-plagiarism>

Додаток 1

ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ТЕОРЕТИЧНОЇ УСПІШНОСТІ

1. Об'єкт, предмет та принципи дидактики закладів вищої освіти. Зв'язок із суміжними науками.
2. Зміст і структура курсу “Методика навчання у вищій школі”. Методи наукового дослідження.
3. Основні етапи становлення й розвитку методики навчання у вищих навчальних закладах.
4. Внесок у вітчизняну педагогічну науку К. Ушинського.
5. Внесок у вітчизняну педагогічну науку В. Сухомлинського.
6. Внесок у вітчизняну педагогічну науку С. Чавдарова.
7. Внесок у вітчизняну педагогічну науку Г. Ващенко.
8. Внесок у вітчизняну педагогічну науку О. Біляєва.
9. Внесок у вітчизняну педагогічну науку М. Стельмаховича.
10. Розвиток методики навчання мовознавчих дисциплін у вищих навчальних закладах на сучасному етапі.
11. Розвиток різноступеневої вищої школи й освіти в умовах незалежної України та завдання сучасної методики.
12. Сутність і основні категорії проблемного навчання.

13. Модульно-рейтингова система навчання.
14. Новітні педагогічні технології.
15. Форми навчання й контролю у дидактиці вищих навчальних закладів.
16. Форми аудиторної роботи зі студентами: лекція, практичні, лабораторні заняття, спецкурси, спецсеінари, спецпрактикуми.
17. Види лекцій.
18. Залік, екзамен, колоквиум як форми контролю.
19. Індивідуальна та самостійна робота студентів.
20. Традиційні й нетрадиційні методи навчання у вищій школі.
21. Лекційний метод навчання у вищих закладах освіти.
22. Дискусія у вищих закладах освіти.
23. Моделювання у вищих закладах освіти.
24. Дидактична гра у вищих закладах освіти.
25. Засоби навчання, їх роль, місце та методика використання у процесі навчання лінгвістичних дисциплін.
26. Організація педпрактики.
27. Електронні засоби навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі Лексикографічні видання на заняттях мовознавчого циклу.
28. Ділова гра на заняттях у вищих закладах освіти.
29. Використання комп'ютерних програм у процесі навчання мовознавчих дисциплін.
30. Інтерактивні методи навчання мовознавчих дисциплін у закладах вищої освіти.
31. Культурологічний підхід до викладання мовознавчих дисциплін у закладах вищої освіти.
32. Компетентнісний підхід до викладання мовознавчих дисциплін у закладах вищої освіти.
33. Особистісний підхід до викладання мовознавчих дисциплін у закладах вищої освіти.
34. Шляхи інтеграції мовознавчих дисциплін у закладах вищої освіти.
35. Риторичні підходи до організації навчального заняття як складного мовленнєвого жанру.
36. Дискусія як форма вдосконалення мовленнєвих навичок магістрантів.
37. Теоретичні і прикладні аспекти мовленнєвого спілкування у вищих закладах освіти.
38. Мовленнєвий портрет сучасного магістранта.
39. Використання краєзнавчого матеріалу у процесі навчання мовознавчих дисциплін.
40. Форми контролю знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти.
41. Репрезентація естетичної функції мови у процесі навчання мовознавчих дисциплін у закладах вищої освіти.
42. Шляхи і засоби підвищення ефективності педагогічної практики у вищій школі.
43. Організація дослідницької діяльності здобувачів вищої школи у процесі вивчення мовознавчих дисциплін.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20 24 / 20 25 н.р. без змін; зі змінами

(потрібне підкреслити)

протокол № 5 від «28» червня 2024 р. Завідувач кафедри Лев Толочин М.М.

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ___ / 20 ___ н.р. без змін; зі змінами

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ___ / 20 ___ н.р. без змін; зі змінами

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ___ / 20 ___ н.р. без змін; зі змінами

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)